

Mitako viacra leinago mala ran ager tu naver gutxi gora
bera egin ditzel egin derara norbaitz verbait its egin badiotz erola
ar mo tharrer uan eta barkatu

1
Asaburreko astroi
Isabela xoxontan
Zortiztan jaitsi nava
Gaba paxax lotan
Zorratxori arra uran
Ereni Karmenietan
Berantu zaintz nerekia
~~Nekin~~
Nentxana arrokotan

2
Txurru arra uran
Denak bessen abele
Batzuk arrazorita
Batz batere gabe
Batera gabea ran
Nagusi ita jabe
Nere pentzera etan
Ola da an ere

3
Batzuk arrazorita
Amonika astro
Ereni an Karmenietan
Nau zinten leinbiri
Yat gozoz egin arrun
Berera irratia
Sustren gasbuetaria
Etxi arra irratia

4
Bi errri gandor emen
Auxen da garbia
Batz bertakua da ta
Berria berria
Berdekia mai dute
Menbekoan farria
Orri da sustxara ta
Emengo egia

5
Danak berdin sortuak
Norbaitz mundura
Gerortik errri onetik
Artzadun egunoa
Egia es atelko
Danak gau belduira
Egia gerutxula
Egi da geruza

6
Egia sata
Batzka perekina
Iri da mire egia
Ta pentzamentua
Destinuak sorrala
Batz
Berre dantzaria
Almenikari arran
Txillitxera ma

1

Aralarreko artzai
Txabola xar ontan
Zortzieta jaiki naiz
Gaba pasaz lotan
Irratiz ari ziran
Erri konponketan
Berritu zait nerekin
Neukana askotan

4

Bi erri gaude emen
Auxen da garbia
Bat bertakua da ta
Bestia berria
Bertakua nai dute
Mendean jarria
Ori da sustraia ta
emengo egia

2

Itxuraz ari ziran
Denak beren alde
Batzuak arrazoiz ta
Bat batere gabe
Batere gabea zan
Nagusi ta jabe
Nere pentsaeratan
Ola da au ere

5

Danak berdin sortuak
Norbaite mundura
Geroztik erri onek
Artu du egurra
Egia esateko
Daukagu beldurra
Egia gezurtu da
Egi da gezurra

3

Bakoitzak eman zuten
Hamaika iritzi
Erri au konpontzia
Nor zuten lenbizi
Izt goxoz egin zuten
Berera irrintzi
Sustrai garbietara
Etziran iritxi

6

Egia esatia
Bada pekatua
Au da nere egia
Ta pentsamentua
Destinuak sor zala
Bere destinua
Alperrikan ari naiz
Ixiltzera nua

Manuel Zapirain
Aralar, 2001eko irailan

Aita lenago zerenan Altxan gain libro edo ortxori batzuk
 Zinek eman antza Atera mai mirela eta mai banuen
 Galdu dituena leongo zerlait jantxeko esan ziren ortoz
 Gora ta baratua rabullen batek

Galdu zan er goian zan. Eta ortxo bromako eta sersoi egin
 Txontzi edo pilara tatu apurtu eta parodia batuak
 Banan ortzen dantza jarrizko dituzt

Lenago zan alba Lembitu martillunen egin zuten
 apurtu orzorbat jarrizko ditz, orbanan arain tafatua dago ba-
 no iru erosi markatuenetan amagarriz xabaldat, eta apur-
 tua egin omen zuten, batek, ordu erdi bat borau iru edon.
 Zen gainera kaka egin baita eta erret, eta amugarririk or-
 za etorriz egin ledez uinea bere gainera egin ta apurtua
 irabazi omen zuten

Berria; gizon moztalk xendo txiki bat sekula beretako ateratze
 etzan cristalina zan, Londreskura, Exteban zinen izenea baino
 Londres esate nitzia, berak etxuen irarrik baino besterenakim
 itzai ibiltze zan, arengatik esate zuten aimo tratatuaren in-
 tza, etxetza akullu learrizki osi omian intza ematen zute-
 la, eta gorrai asta gossa artan. Primo de ribera narratzi Mi-
 quel urte idet zuela izena, sei urtetik ditadura eduki zuen
 eta iri apurtuak eta akullu eritenak galtz galzerri, eta
 Londres oso nolabait akullua eretenaldi zuela arrapatzu gu-
 ardiazk eta amar perreta munita, eta guardiakide donde es-
 poste, de Londres, donde era Londres, alaia de Parisko biak os-
 duen baita, banan munita pagatuta lalur.

8

Ajuntz xarrak irate ziran, bi giron batz ere edadien ondozor
tuak, sager arbola iparraldeko alderetan foliatu zuten, bat matxik
ko. Izena ~~gozkin~~^{tan} au baserrain bie^{tan} giron mortalia xendo bat zan ber-
tia ditzurutxon bie^{tan} van Antzelmo, au es zuen nidi baserrain eragu-
tu, giron lurre ta zeraile xamarrra ran, baserritarren artian re
animua fortoen zuten elkarriak, biak giron eginak eta sonatu ia-
marrak, ajuntua ere ein marraria inon aditu etxana, ta urte
det Antzelmo irabari uela, antzian gauria amaitatz baino elkarri
ak geroago juxten dute erra.

Estruñadatzen zituzten lein iraten, mian, erorain lehena inflazioen
gauza urte deti eta ingururako animua irate zira, hater ere
san pedrotz sei landesa segizan elkarri zituen astean. Orre
eta san pedron arteko tenak, hirten zuen sendia beti orre ~~etxan~~
etxan etorriren irabartera, baoik segunduaren lenta jakin eta ba-
tuzten ^{hortzien} zuen nai orri, batuan bigarrenan, ikaroa ^{herrofala} etxala lein-
tafa antza eta san pedrotz eramaten zion, etxan erorain bereleku
diru antzerrik baino traberian, al ~~zineen~~ nati al zuen malbaran ge-
ienak Kultzatzen ziran, eta matxikako Izena. Irakurri oratz, sal-
tsa guretan zantie ~~zantie~~ van, diruak eta txekorrak jokatu
ezten zuen eta irabari eraten zuen, eta san juan ta san ju-
tan artxian leiziri ^{kortatik} kostara emaitzimak malinduak jokatu
omen zituzten, urroezko galben bat direkiko bestia urrik, ira-
barlea bero eta jorritik; galbailleak paria beasto zuen obrik, dardo-
ren serio egin gabe itzik.

Estruñia Kultzuan ajuntzak egite intutzen, bat zezarria zeman
mena, combatesan erozgarrien zisan batzuk, plazentuko ~~gor~~

Bomingo, yomingo erate uaten Txikia salako, bestea erdatutte
in rian, apurtua egin uiten, urtutako ~~urteko~~ estropazio dem
borak zeiek urenago jakin, zengundotara nuk emi antz
arkenian derimatara, eta Bomingo irabari craingo zeabalk
sei ta utz eta aundatetik auelkin bano amarratuago hizkot
tan fendia, an emengo erri varra tan otsain arroria artu
digute, giz folklore itxuratzeko arren gantxiko.

Franks gallienak zan ordore artan, Altxa dorrotzak zaldun ultra-
ion, el ~~etorki~~ zaldun ^{edota} erosi beintzat. Horoz tria jabetu zan
eta aldatutako artan emen forta berela egun uilen, bauran
Kontxa agertu zianak ese eta aietako bat geixto sortu zala
edo insperiorra sortu uiten, eta an xelisatutako estropetako es-
ku, eta errek galdean insperio pirako txapindetza erinetara bota
atera zutenian juan artu laguneri eman zikaten eta nits
era olla gorrak bata miren aietakunak, erdetz erango zain zan
lengo alkoko fendiak beintzat badakite.

Altxak beti frontxit bat menta pelotarnak zan ditu exagutu
ditut joitak, nuk bera ^{etorrera} etxenena pelotan, berte ^{la} arlo exagutu
miren bano, mirentzenko ^{eragutu} tolaxarria. Iorce Arrieta gizon aundia zan
libria. Kuitakunak eraten intseste beragam karagazna Gallate-
gin antzera zion learruuen, gero momentuan ikusi ~~ta~~ ^{ta} ~~ta~~
gorion pelotari ibilia zan, eta erate zuen erabarraila Kon-
tatuak zaberkeria ibilia, exkerraq garaiak Kontzatuak nitrua gerot-
tik amaita paron landare sortu ta zalduna zan, gure garaia ingu-
rikabatuz eratete. Otagi Goikotxea ita Oslogero, an zean-
du zan gizena nabarmendu ziona, nuk lenguetan exagutu

detan onena, aldeiorietan ibili zan ~~et~~ intxiperianitza tra-
nebolun icatera, hainbat Etxarri lagun uela, gero bolarra batan erdi
derrikaturik iran. Gizonen ~~et~~ ikurrak agertzen diranak Iñarre ta Zazpiain au etan Altsasuna
lurian os ibili da, an intxiran opaikiko trapuntzeta jokatzena tanto baten
galdhar, Irizkien zan bestebat donostara nabarmenien zain fabrian
batet ere, eta askoz gain eiek denak ubi ~~et~~ errenta forza, letrazken da
bill borroka, bilatz araudi batuztak ubi ditzu diximultas banan longua
da, arpilduan es gera klari hain ziki moiz moiz ikustenduet. Bolarra
antza leintzat

Frentza berrobat egin zan ta alioz aundiak dago eta agertu dira berriz
geinean nabarmendu diranak karrerek ta kroka, an eta neskautes nese
demban iran dan onena, eta Sardarren berrizat

Yohi apurtuetan ere iran Karo celebnak Piduta Bonea ta ~~ta~~ antze
arabamendien iran, basurkagelkak ere irate zutzen beren
tenak isurrentzako notorria egin ta biltzarran Kontra eta oilean
eraia dena jasaten zuten, eta irabaztunetako batek esan da,
ma orbel biltzaria norki, eta eraera ibai berezia jokua es da
errenta, iraengo apurtuan galdu, eta jendiskaldeko labaldu mew
longo orbel fulla arrizki eraman omni uola, olarre biltzir zan
jendia erdi desaria erdi broman iria zientzit sartutu

Bilario dat irandu gendun alvan oo modakua, alvan etru-
van viango iin lagum erderas entendibun intervals, eta
vermora erderas mera magnusian egaten asu van, penhia asu-
se van hano arcti besean farrathi uuen, arcti obesa libre
uuen bestiali erer er, austhera ta eukabolumen kontaa ere
romalak esate rutu, banan oot austheras esate rutu, erderas
esanta komprenditiko alvan beldurri nosta

Jukt merita ^{dat} legiratua ere pekati van amentako lanau
berak merita qarte bilainbat eduki uuen merkame bui zon
arte, er dakti nota moldabie van legiratu qabe, letaureto
beltrakin ibiliko ^{dan} akas, er det uute on aundisit egin uenik
alvan

egaitz da joxta klase geienen elotzen du, hain zaharrean
azkena horeak galdeien du, horeak agertu hain den posturam
galdeien du, ondo du fisantistara saratu gara hain eta dagoen
Kontakto sistemariak (hore laian esanda) gerago etorri, artxim
an sorriz artxien era gara, eta diria pateko gexikots hain
mairik eta ^{lehi} Kaxenek hain batzuk egin de Kantabria
tolaria ta tolare banatz ne aldaketa egin duen farrasko
etet, ~~ez~~ sorkin tolare eragutu dituzt, urrikak sistema lie
ra ardatuak erik, lehendik ospeko trantsi aundi batuz
et, eta daun aundiene ~~ez~~ ardatua sarbetea dala, gure ga
ixian al bidea erio gizarteko, tabloei onaratzeko gero
ban aldaketa, Kantabriak erosten zaien, tabloei aundi batzuetan
hain, erain & tabloiat altzair festa, orriak eta tolaria, gero
ardatua sarbetea da eran oian trantsi aundi ortan, ardatua
sortzen iraten da eta diria hain gero, na, jaizkabetuan sarbete
raizka, urrikatua, ta estubietako tresnak, ardatua ta oinetz, sar
bia oro ban delibidura erate bururia eta pusu aundiak eta
norban, hain zuzen maha aundiak eta maha ardatua eta esa
metza hain aundi ibiltze zuten, ^{Kantabria} erik tolare eragutu dituzt
lehimotua tolare etxian ombera, hizketa zan, ta hizketa zan,
pustaket men repuesto berela exatza pustaka ^{na} etxian hiz
keten tolare berela, orduna pusiari, ~~pustaka~~ pusiari van, sagarra
zalan rabaldetzen bat pusrara eman gero estakbarian bururia
keria, al zan lehizk Txikienera bildu, berri sagarra rabaldu
ta zagi jo aldi aundi zamarra zanian Txikibarrean edirki
jo tolaria ta eritarako men pustaka ia eratua, finzia re.

ran era er eta joxtingo gaurakare, metro erditbat ^{mugury} aldeko
trantsi Kortazar, betz gora estubie rala, ondoko aldetik erdi
an sorkin, metro erdia hain zexikots Kortazar bat zortu ondo
ajustabie rala ta urare ran finzia, tolare na era arteko eg
lizian mire eraguerarako ita endatuta kengia egin ran orok
bielik ordabien ohia generak, ardatuak trantsiak ustelatu ta
ban trantsi iraten dira andik amorrera, ita Kortazar urrera
egun zana, na etxian hizketa berela, Xantra, motuan egun
orain dagonaren toki berian, arretik era Kantabriak orduak
zituen, lehimotuan urrea niran, ta er mitran sagar pusuaren
tu, hain zigarrenguan bai, sagarra zabalduen ran tolaria
ta bost edo sei lagun beren ~~ez~~ pusuari, orduna etxan lata
lurrik eta oianak anisutsak, tolare banatz denak ala egite
zira jela hain ere, lehimotua pusuaren lortzen, leizaran
geizio, ion eda lan pusrara eman txikitze arte, estakbarian hain
areten aldi batera bildu, berri sagarra ta ban beria, tolare ta
ta zamarra zan ta artikenerako jo tolaria Txikibarrean, etxan
ban zederra beria ere, ni mitu ^{kontzape} zamarra ta erikat batzula ne
da. Kamerak zitate mitu, biak batzuelo hizketaak lehiz ardat
bera zuten ta ban lehizk, ardatuak sortzen sarbua bururia
ko pusu bat zuten, agur sarbetea Kortazarra miturbat hizketaen
zaiola, or sarbeteen zaien ondo ajustatuta, dozenabat metro hiz
ku agai bat hizketa (guts lehizat) zu aldi batera estubie
zuri, ta zutian hizketa, ta abiera ~~de~~ aurra ibiltze gizan
hain agur sarbeteo men eren ospeko hizketa horribil
bat men hizketa ordua berre txalabat zulurak, na hizketa oia.

an ibiltzeta urangoian tokia iranta, hainaz gure eraginak ta irauten batekua ostera ibiltzea gemen, eta gure txolete eratzear gemon na sartu ta, estutien ibilbien baino, estu aldeko emaitza ostera artura gatzenenau tabletan sartu tan, tan fuertea estutiean, eta estu aldeko fuertetako emaitza. golpeko ostera inigaitzea gemon ta fuertea jo behar da. Ibaian jo uelta ta mordetutako gutxi zortua irakite, eta jo degen ta hortz lagun dagizian ta dantza antza gora huelbatza.

Ogerita amasapukiko urtza ^{van} ian niki emaitza didur ^{sagarr} urtzen onena gure artak orrogeita. Iru artean utun gerra ozi ranian eta inoiz le ordeko erreketa, hanezalean huelka jasotak, huelkatzeko lehioa, gabiria arketan jasotak ta erantzun, on geroen intza dantza amai uran, batek Kakeren gara bera uzen, dantzentzat, urangoian maillo lan, arik eheten intza partien det. gureneko erreketa sega lan dantza, anoiak etutzen regarik astu. Erraindik gerrago amasaren segon lagundua eta errantza progratuak taldean zituzten eta eizer juan etorriak egitean, gurena jasotak ta egundatik. Etion ~~egundatik~~ jasotak ta erantzat, errotak in-mietan barrena. Korrika zifuraka ikurrak haurrak, jasotako sagarrak beldiak irran bi matxina pentsatutako ditugu. Lurra hera era erdi eta eorrak, pentsatutako ditugu, beldiak irran bi, nerfi. Boga sagarrak pentsatutako eraindik emen gauden iurri anoiaren artuan gerriko korronteak egizki. Kalkoria hizki, sagarrak pentsatutako iurriak. Korronteak beldiak, errotak, erantzatzen, erlatutzen, alde hantzik partien dire, aterazienean. Itzak bi rokin aldiko, bi jabeten ta bestiak sagarrak beldiak ta

patroa kendu, eta olas eta dama beldiak basaurik eta gorak da, gure goraria zituzten sanxodia lana. Kafemez zapa, corda esku, gero meri, zutikoa ditate hantziak. Erria txorren dantza erain gauz gurutak. Kenduola gainera, berak ibilbideak lehioan hantzi. Hantziak lehioan beintzat. Etxaldean omi ere initsi zituen hortz desztina, hortzak hortzak lanak egun utun arte arren ta erdarat, moldatutako txalak dantza lan hantzia jasotza ta lan txorak ibiltzea gen sagarra etorriak arto, gumen, segarduna batullenak ondo hantza zituen tolosa gabe geldibeteko belarriak. Berria egutia pentzatua gen harrian mordutzenen (Morrugaski), haino hantziak eratutako eran hantza egillatik, aiengana juan artuan, pasa genitum, hantza artuan hantza hantza, hantziak, eridentzako ondoko polluak sagarrak artikina artu germen, gero omi, utua negozia mordutako hantza hantza germen ta iraxe artu, meromi jasotzen iban ermitula. Korronteak zirenenak ere amasibak, dama ardatzera, gero amasibak mera lekuan, repulutako jarriz, amodia tan ta emengo mendiaren jarriz dama berari, bengo eorrak, taldeko erdarat eta erakina korrika berrea moldatutako germen, hontzak hantziak erakintzatzen hantza errek tabloidak alkohol jasotak ditu, dama motorraez jasotako germen. Lurra erabiliak hantza egun iban ta mendi jabeak hantziak, dantza gara mordutza, estutielo. Katurakun. Galatzen gera, sagarra jo ta mendiengo hantza berari hembra patroa mordutako hantza, gero mordutza, erabeni zituen bi agur hortz lehen Korrika egizki. Kalkoria hizki, sagarrak pentsatutako iurriak, erlatutzen, alde hantzik partien dire, aterazienean. Itzak bi rokin aldiko, bi jabeten ta bestiak sagarrak beldiak ta dantza amkorosteko, oien gainera patroak dama tafatzen

70

azkenan trants aundi batuak, eta gure hizkia, urteko txikia
arratzaren agotan da zortzian, eta ma ta trantsuan tortzian.
Kontuan jasoi, hizkia batuak goitik eta bestik dirala esztutu
ta txikien diego, gizkini finurako motzarrerakua baino oso
xrago ⁱⁿ ebetatzeko dantza, gero txikietako ina edo lanbat aldi
eneko legezketek beheratik egin lana ~~intendita~~ pertxatu egin
ibarrotentzako, pertxetako lana viatenda dana astiatu. Espektore
ko aldetik plaka batzukin txikien txikien ebaki, hizkia
gainera hizkia berriro moldatu eta esztutu, niki guria parsi
bien ditzakeen bestetan ere datzi aritzeko iran morki leongo.
Tobaze xarratzen beheratik.

Egundun txikietako timia irate zean, ta aundi baldetik, hizkia
berriroak, hizkia genitum, ogereta amarrak, metri, hizkia
karaktere gendun, cultura, oso, honditz retorren, amarrak hizkia
galo. Kupela ere abiaz betetzean matxinat bat baldetik sekat
bere zorai, hizkia tobaze berriro, egin eiterorrik, hizkia
lentz gain, genitum, timia kendu ta manga hizkia hizkietan
mordetzen, hizkikara, beti errantzen gizanda, hizkia oraindik
emen er dantza gizuna beldurmik.

Oraintxe datza xarratzen emantze, sagardotak hizkia
kompostak egotendu, (zerdeazko fermentua) irango da morki
zero hizkia, pertxentzako barruan; sagardotak hizkia esaten
zai, hizkia hizkia arrakago etxetxentzakoa aundi hizkia
mordetzen gizua, hizkia era hizkia, oso esperimentua (zerdeazko
kristalizatua aundi hizkia bear da, gizakia hizkia hizkietan, denak hizkia
ez dute ibiliko, hizkia niki xarratzen, eribili ditzak, eta on-

71 88

do juan ditzak, oso senillua da eta lana hizkia kontuan ina
sagardotua pertxentzakoa hizkia, etxetxentzakoa edo er kriskeleto
hizkia espladare aldei ~~etxetxentzakoa~~ aundi hizkia, pertxentzakoa hizkia
pertxentzakoa, etxetxentzakoa hizkia xamanki erakoa, pertxentzakoa hizkia
berri ditzakoa, oso egin, gizuna da konturatuak hizkietan, eta
pertxentzakoa hizkia barazkerak, sartuta hizkia er dion, eta
mora dago, ta tapa hizkia, hizkietan hizkia pertxentzakoa hizkia
mora er dit jalkatu, an da nirentzak, sagardotak ditzak mone
ak, delikatzena, hizkia galera erakero er dimielentzak,
leongo lan guria galera ditzak.
Gizako alioa aundi ~~ma~~ iraundia diego ta, gizakien eraketa
maximuntzak egin duen aldaketa pertxentzakoa ditzak, gizandak
etxetxentzakoa hizkia irate zean, hizkia hizkietan, hizkia hizkietan
etxetxentzakoa hizkia arama egin zuten aundi xarratzen, hizkia
modulua, hizkia, gizakien eraketa artua, eraketa hizkietan
pertxentzakoa modulua ditzak, hizkia hizkietan hizkia
ore emanet, ta txoriarri aundi hizkia apurtua, gizantza erak
mik ilaktzakoa zu eman ta txoriek hizkietan genitum
izener (biz pur) erate genion, eta etxetxentzakoa hizkia apur
ak zer egiten duen.

Lembitza eraketa modulua ^{apur} pertxentzakoa artu zuen (txorrotak txikia)
erate genion, hizkia pertxentzakoa hizkia hizkia (hizkia marria) hizkia oso
falsoa zan, lembitza era txorrotak txikia arrakoa hizkia zuen
buelos) erate genion axtatako olio aundi hizkia jasoi xarratzen an
kristalizatua aundi hizkia bear da, gizakia hizkia hizkietan, denak hizkia
ez dute ibiliko, hizkia niki xarratzen, eribili ^{auta} ditzak, eta on
xarratzen. Karagutua, orro orro gelditu zan xerrak, bigorrion